

Victoza® productinformatie voor de gebruiker

VICTOZA®
liraglutide

Op geen enkele wijze wil Novo Nordisk B.V. de rol van behandelaar vervullen of de indruk wekken de plaats van uw behandelaar in te willen nemen. Heeft u twijfels over hoe te handelen? Raadpleeg uw huisarts, specialist, diabetesverpleegkundige of apotheker. Niets uit deze uitgave mag op enigerlei wijze worden vermenigvuldigd en/of openbaar gemaakt zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van Novo Nordisk B.V.

Inhoudsopgave

Uw behandelaar heeft u Victoza® voorgeschreven	4
Hoe verloopt de glucosestofwisseling?	4
Wat is diabetes?	4
Wat is GLP-1?	5
Wat doet GLP-1?	5
Wat doet Victoza®?	7
Victoza® en uw gewicht	8
Waarvoor wordt Victoza® gebruikt?	8
Hoe gebruikt u Victoza®?	9
Wanneer gebruikt u Victoza®?	9
Over Victoza® pen	11
Waar injecteert u Victoza®?	11
Wanneer dient u Victoza® niet te gebruiken?	12
Bijwerkingen	12
Hoe bewaart u Victoza®?	13
Verkrijgbaarheid Victoza®	14
Changing Diabetes	14
Belangrijke adressen	15

Kijk op www.mijnvictoza.nl voor instructiefilms, GLP-1 animatie, uitleg, voedingstips, veel gestelde vragen en meer.

Uw behandelaar heeft u Victoza® voorgeschreven

In deze brochure leest u wat Victoza® is, hoe u het gebruikt en hoe u het bewaart. Lees voor het gebruik aandachtig de bijsluiter. Deze brochure geeft ook beknopte algemene informatie over diabetes, glucose en de rol van GLP-1.

Op www.mijnvictoza.nl vindt u extra informatie en ondersteuning (zie pagina 15 van deze brochure).

Hoe verloopt de glucosestofwisseling?

Als u een maaltijd (koolhydraten) eet, komt er via de darm glucose in uw bloed. Daarna zal de alvleesklier extra insuline afgeven, zodat het glucose-aanbod goed door de cellen kan worden opgenomen en kan worden gebruikt als energiebron. De stof die naast glucose zelf voor extra afgifte van insuline zorgt, heet GLP-1 (Glucagon Like Peptide-1). Door insuline daalt de hoeveelheid glucose in het bloed. Met het dalen van de hoeveelheid glucose in het bloed, daalt ook de afgifte van insuline weer. Deze afstemming (stijging van glucose → afgifte van insuline; daling van glucose → minder afgifte van insuline) gaat in een gezond lichaam uiterst snel en secuur. Daardoor blijft de glucosewaarde in het bloed normaal gesproken binnen nauwe grenzen (tussen de 4 en 7 mmol/l).

Wat is diabetes?

Bij diabetes type 2 wordt er onvoldoende insuline aangemaakt en werkt insuline niet goed genoeg. Insuline is nodig om glucose uit het bloed in de lichaamscellen te laten opnemen. Door het tekort aan insuline kan glucose uit de voeding niet meer in de cellen worden opgenomen en stijgt de bloedglucosewaarde. Een te hoge bloedglucosewaarde is schadelijk en kan leiden tot complicaties. Veel mensen met diabetes type 2 hebben, naast een insulinetekort, ook een

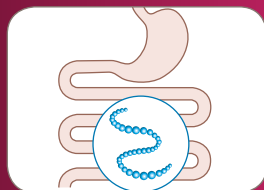
relatief tekort aan GLP-1. GLP-1 is betrokken bij de aanmaak van insuline in de alvleesklier. Het doel van GLP-1 therapie met Victoza® is het handhaven van een normale bloedglucosewaarde door het tekort aan GLP-1 te compenseren.

Wat is GLP-1?

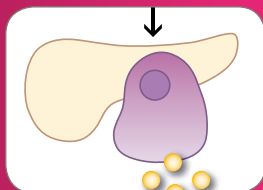
GLP-1 is een stof die door de darm wordt aangemaakt. Als u koolhydraten eet, wordt GLP-1 afgegeven aan het bloed. Vervolgens geeft GLP-1 samen met glucose een signaal aan de alvleesklier om insuline af te geven.

Wat doet GLP-1?

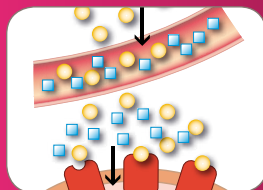
GLP-1 speelt een belangrijke rol bij het voorkómen van een te hoge bloedglucosewaarde. Het zorgt ervoor dat de hoeveelheid glucose die via de voeding in ons lichaam komt beperkt blijft en goed kan worden verwerkt. GLP-1 zorgt ervoor dat na een maaltijd voldoende insuline afgegeven wordt, zodat glucose goed door de lichaamscellen kan worden opgenomen. Ook zorgt GLP-1 ervoor dat tijdens het eten eerder een verzadigd gevoel ontstaat, waardoor de neiging om te eten afneemt.

In de darmwand wordt GLP-1 gemaakt na een maaltijd.

GLP-1 en glucose leiden tot afgifte van insuline door de alvleesklier.

Glucose en insuline worden door de bloedbaan naar de lichaamscellen vervoerd. De lichaamscellen nemen glucose ten slotte op.

Mensen met diabetes type 2 maken te weinig GLP-1 aan. Daardoor wordt de alvleesklier onvoldoende gestimuleerd om insuline af te geven, vooral na het eten. Het gevolg is dat de bloedglucosewaarde na een maaltijd te hoog blijft. Kijk op www.mijnvictoza.nl voor een animatie over de rol van GLP-1 in het lichaam (zie pagina 15).

**Op www.mijnvictoza.nl
ziet u wat uw behandeling
met GLP-1 inhoudt**

Wat doet Victoza®?

Victoza® bevat als werkzame stof liraglutide, dat lijkt op het lichaamseigen GLP-1. Victoza® compenseert het hierboven genoemde tekort aan GLP-1. Victoza® stimuleert de insuline-afgifte op een glucose-afhankelijke manier.

- Victoza® helpt uw lichaam de bloedglucosewaarde te verlagen, alleen als de bloedglucosewaarde te hoog is.
- Victoza® vertraagt de passage van voedsel door uw maag en vermindert de eetlust.

Gedetailleerde informatie over dit geneesmiddel leest u in de bijsluiter of op de website van het Europese Geneesmiddelen Bureau (EMA) <http://www.ema.europa.eu>.

Victoza® en uw gewicht

Overgewicht verhoogt de kans op diabetes type 2. Maar ook het omgekeerde is waar: mensen met diabetes type 2 kunnen zwaarder worden, door diabetes zelf of door geneesmiddelen die hiervoor gebruikt worden. Zo ontstaat een vicieuze cirkel van diabetes en overgewicht.

Het voorkomen van gewichtstoename, of liever nog het iets afvallen als u te zwaar bent, is daarom ook een doel van de behandeling van diabetes. Victoza® kan het lichaamsgewicht verminderen, doordat men tijdens een maaltijd eerder een verzadigd gevoel heeft, waardoor in de regel minder gegeten wordt.

**Bereken zelf of u een
gezond gewicht heeft
op www.mijnvictoza.nl**

Waarvoor wordt Victoza® gebruikt?

Victoza® wordt gebruikt voor de behandeling van diabetes mellitus type 2 als:

- metformine of een sulfonylureumderivaat alleen (zoals glimepiride of glibenclamide), bij de maximaal verdraagbare dosis, onvoldoende zijn voor het reguleren van uw bloedglucosewaarde.
- metformine in combinatie met een sulfonylureumderivaat (zoals glimepiride of glibenclamide) of metformine in combinatie met een glitazon (zoals rosiglitazon of pioglitazon) onvoldoende zijn voor het reguleren van uw bloedglucosewaarde.

Hoe gebruikt u Victoza®?

Start

Volg bij het gebruik van Victoza® nauwgezet het advies van uw arts. Raadpleeg bij twijfel uw arts, verpleegkundige of apotheker.

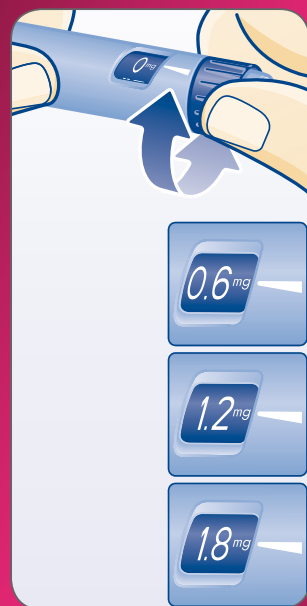
- De startdosis is 0,6 mg eenmaal per dag, gedurende ten minste één week.

Dosis verhogen?

- Uw arts vertelt u wanneer u de dosis kunt verhogen naar 1,2 mg eenmaal per dag.
- Als uw bloedglucosewaarde niet voldoende wordt gereguleerd met een dosis van 1,2 mg, kan uw arts adviseren de dosis verder te verhogen naar eenmaal 1,8 mg per dag. Verander uw dosis niet tenzij uw arts dat heeft voorgeschreven.

Wanneer gebruikt u Victoza®?

U kunt uzelf op elk moment van de dag injecteren, ongeacht het tijdstip van de maaltijden. Als u het meest geschikte tijdstip heeft gevonden, wordt Victoza® bij voorkeur elke dag rond hetzelfde tijdstip geïnjecteerd.

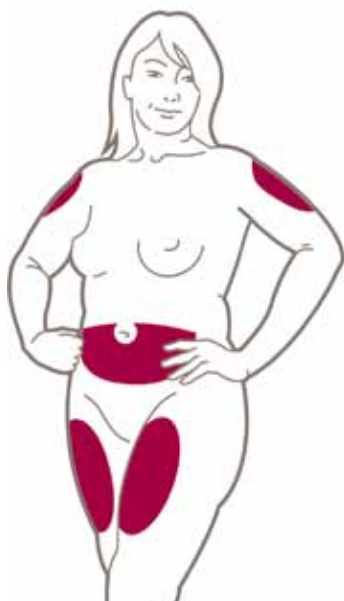
Kijk voor een instructiefilm
op www.mijnvictoza.nl

Over Victoza® pen

Victoza® wordt geleverd in een voorgevuld toedienings-systeem, de Victoza® pen. Met een draaiknop is de pen op 3 doseringen in te stellen: 0,6 milligram (mg), 1,2 mg en 1,8 mg. Lees voor gebruik de uitgebreide gebruiksinstructie, de bijsluiter of kijk op www.mijnvictoza.nl voor een instructiefilm over de Victoza® pen.

Victoza® wordt geleverd als een heldere, kleurloze oplossing voor injectie in een voorgevulde pen. Elke pen bevat 3 ml oplossing bestemd voor 30 doses van 0,6 mg, 15 doses van 1,2 mg of 10 doses van 1,8 mg. Victoza® is verkrijgbaar in verpakkingen met daarin 2 pennen.

Waar injecteert u Victoza®?

Victoza® wordt net onder de huid (subcutaan) geïnjecteerd, bij voorkeur in de buik, het dijbeen of de bovenarm.

Om de huid na een injectie weer goed te laten herstellen, is het verstandig om niet steeds op precies dezelfde plaats te injecteren. Voordat u de pen voor het eerst gebruikt, laat uw arts of verpleegkundige u zien hoe u de pen moet gebruiken.

U vindt gedetailleerde instructies voor het gebruik op de keerzijde van de bijsluiter.

Wanneer dient u Victoza® niet te gebruiken?

Gebruik Victoza® niet:

- als u allergisch (overgevoelig) bent voor liraglutide of voor één van de andere bestanddelen van Victoza® (zie de volledige bijsluiter voor de samenstelling van Victoza®),
- als u diabetes type 1 of diabetische ketoacidose heeft,
- bij kinderen en jongeren onder de 18 jaar.

Bijwerkingen

Zoals alle geneesmiddelen kan Victoza® bijwerkingen veroorzaken, hoewel niet iedereen deze bijwerkingen krijgt. Raadpleeg zo nodig uw arts, lees de bijsluiter of kijk op www.mijnvictoza.nl. De meest voorkomende bijwerkingen (bij meer dan 1 op de 10 patiënten) zijn misselijkheid en diarree. Deze verdwijnen meestal na enige tijd. Raadpleeg uw arts bij symptomen van aanhoudende, ernstige buikpijn. Een vaak voorkomende bijwerking (bij minder dan 1 op 10 patiënten) is hypoglykemie (lage bloedglucose). Uw arts zal u vertellen hoe een lage bloedglucose kan worden behandeld en wat u kunt doen als u waarschuwingssymptomen voelt.

Als u Victoza® gebruikt in combinatie met een zogenaamd sulfonylureumderivaat, kan uw arts u adviseren de dosis van het sulfonylureumderivaat te verlagen. Andere vaak voorkomende bijwerkingen zijn onder andere: hoofdpijn, ontstoken maag, brandend maagzuur, pijnlijke of een opgezwollen buik, obstipatie, winderigheid, verminderde eetlust, duizeligheid, vermoeidheid, reacties op de injectieplaats (uitslag). Raadpleeg uw arts als u zich zorgen maakt over een bijwerking of als deze niet overgaat. Gedetailleerde informatie over dit geneesmiddel leest u in de bijsluiter of op de website van het Europese Geneesmiddelen Bureau (EMA) <http://www.emea.europa.eu>.

Hoe bewaart u Victoza®?

U heeft waarschijnlijk meer dan één Victoza® pen in huis: één pen die u in gebruik heeft en één of meerdere pennen op voorraad. In alle gevallen dient u de Victoza® pen buiten het bereik van kinderen te bewaren.

Op voorraad

Een niet aangebroken Victoza® pen, die u op voorraad heeft, bewaart u in de koelkast (2°C-8°C), bijvoorbeeld in de groentelade. Niet in de vriezer bewaren!

Tijdens gebruik

De Victoza® pen die u in gebruik heeft, mag maximaal 1 maand gebruikt worden. De pen kan daarbij nog steeds in de koelkast worden bewaard, maar ook bij kamertemperatuur (tot 30°C). Vermijd blootstelling aan direct zonlicht en bewaar de pen wanneer u deze niet gebruikt met de pendop erop en zonder naald. Houd uw pen uit de buurt van stof, vuil en vloeistoffen.

Gebruik Victoza® niet meer na de vervaldatum die staat vermeld op het etiket van de pen en op het kartonnen doosje. De vervaldatum verwijst naar de laatste dag van de maand. Gebruik Victoza® ook niet als u merkt dat de oplossing niet helder en kleurloos is.

Verkrijgbaarheid Victoza®

Victoza® wordt door uw arts voorgeschreven en afgeleverd door de apotheker. Victoza® wordt vergoed door de zorgverzekeraar.

Het is verstandig ervoor te zorgen dat u altijd de beschikking heeft over een reservepen, bijvoorbeeld voor het geval dat uw huidige pen op- of zoekraakt.

Changing Diabetes

Novo Nordisk beschouwt het als haar missie om de toekomst van diabetes te veranderen. Om deze visie vorm te geven heeft Novo Nordisk het 'Changing Diabetes'-programma ontwikkeld. Dit programma omvat diverse nationale en internationale initiatieven, die zich met name richten op communicatie met en voorlichting

aan mensen met diabetes, familie, vrienden, docenten, politici, artsen, zorgverzekeraars en andere betrokkenen.

Op deze wijze wil Novo Nordisk bereiken dat de behandeling van diabetes, de wijze waarop de maatschappij met diabetes omgaat en de toekomst van mensen met diabetes verandert en verbetert. Bent u benieuwd wat voor initiatieven Novo Nordisk onderneemt, neem dan eens een kijkje op www.changingdiabetes.nl.

Online ondersteuning bij starten met Victoza®?

Ga naar www.mijnvictoza.nl en maak uw profiel aan.

Belangrijke adressen

Op www.mijnvictoza.nl vindt u uitgebreide informatie en diverse hulpmiddelen die het starten met en het dagelijkse gebruik van Victoza® gemakkelijker kunnen maken voor u.

Diabetesvereniging Nederland (DVN)

De DVN behartigt de belangen van alle mensen met diabetes en ondersteunt hen in hun streven een normaal en actief leven te leiden. Telefoon: (033) 46 30 566
Internet: www.dvn.nl

Bloedsuiker

Bloedsuiker is een gratis kwartaalblad voor mensen met diabetes mellitus. Het is verkrijgbaar bij de huisarts, apotheek en polikliniek van het ziekenhuis. Voor meer informatie kunt u kijken op www.bloedsuiker.nl. U kunt zich daar ook aanmelden om het blad als digitale nieuwsbrief te ontvangen.

Novo Nordisk

www.novonordisk.nl, de internetsite van Novo Nordisk, bevat zeer veel informatie over diabetes, met o.a. een diabetes encyclopedie. U kunt voor meer informatie ook contact opnemen met de afdeling Informatie & Service. Telefoon: (0172) 44 96 00. E-mail: informatie@novonordisk.com

Novo Nordisk B.V.

Postbus 443
2400 AK Alphen aan den Rijn
T +31 (0)172 44 96 00
informatie@novonordisk.com

www.novonordisk.nl
www.changingdiabetes.nl

novo nordisk®